

SŁOWNICZEK POJĘĆ ORAZ UWAGI DO WSKAŹNIKÓW

Kategoria: Gospodarka

Gęstość zaludnienia na 1 km² - miara zagęszczenia ludności na określonym terytorium w danym momencie czasu - wyrażana najczęściej w osobach na 1 km² również w osobach na 1 ha (przy bardzo dużym zaludnieniu np. w aglomeracjach).

Źródło: www.stat.gov.pl

Ludność aktywna zawodowo (aktywni zawodowo) według BAEL i NSP 2002 r. - osoby w wieku 15 lat i więcej należące do pracujących (zgodnie z pojęciem - "Pracujący według BAEL i NSP 2002") lub bezrobotnych (zgodnie z pojęciem - "Bezrobotni według BAEL i NSP 2002"). Pracujący i bezrobotni tworzą razem zbiorowość aktywnych zawodowo.

Źródło: www.stat.gov.pl

Ludność bierna zawodowo (bierni zawodowo) według BAEL i NSP 2002 r.

- osoby w wieku 15 lat i więcej, które w badanym tygodniu:

- ✓ nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- ✓ nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były gotowe do jej podjęcia w okresie: wg BAEL w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym, a wg NSP 2002 w tygodniu badanym lub następnym
- ✓ nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie: dłuższym niż 3 miesiące, do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć (dodatkowy warunek w BAEL).

Ludność bierna zawodowo to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące (zgodnie z definicją pojęcia - "Pracujący według BAEL i NSP 2002"), lub bezrobotne (zgodnie z definicją pojęcia - "Bezrobotni według BAEL i NSP 2002").

Źródło: www.stat.gov.pl

Ludność faktycznie zamieszkała - ogół osób (ogółem lub według określonych cech) zameldowanych na pobyt stały w danej jednostce administracyjnej i faktycznie tam zamieszkałych oraz osób przebywających czasowo i zameldowanych w tej jednostce administracyjnej na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. ponad 2 miesiące).

Źródło: www.stat.gov.pl

Ludność miejska - liczba osób (ogółem lub według określonych cech) zamieszkująca w danym momencie czasu w miejscowościach posiadających urzędowe prawa miejskie (status miasta).

Źródło: www.stat.gov.pl

Ludność wiejska - liczba osób (ogółem lub według określonych cech) zamieszkująca w danym momencie czasu w miejscowościach nie posiadających urzędowych praw miejskich - czyli nie posiadających statusu miasta.

Źródło: www.stat.gov.pl

Ludność w wieku przedprodukcyjnym - ludność, która nie osiągnęła wieku zdolności do pracy, tj. ludność w wieku 0 - 17 lat.

Źródło: www.stat.gov.pl

Ludność w wieku produkcyjnym - ludność w wieku zdolności do pracy tj. mężczyźni w wieku 18 - 64 lat, kobiety - w wieku 18 - 59.

Źródło: www.stat.gov.pl

Ludność w wieku poprodukcyjnym - ludność w wieku: mężczyźni - 65 lat i więcej, kobiety - 60 lat i więcej.

Źródło: www.stat.gov.pl

Migracje wewnętrzne - zmiany miejsca zamieszkania (pobytu stałego lub czasowego) w obrębie kraju, polegające na przekroczeniu granicy administracyjnej gminy, w tym - w przypadku gmin miejsko - wiejskich - zmiany miejsca zamieszkania w obrębie gminy, tj. z terenów wiejskich na miejskie lub odwrotnie. Fakt przybycia (tj. zameldowania) do danej jednostki administracyjnej w celu zamieszkania określa się mianem napływu migracyjnego (wędrowskiego), wyjazdu - w celu zamieszkania w innej jednostce - mianem odpływu migracyjnego (wędrowskiego).

W ramach migracji wewnętrznych wyróżnia się migracje:

- ✓ międzywojewódzkie - przemieszczenia ludności z jednego województwa do innego,
- ✓ wewnątrzwojewódzkie - zmiany miejsca zamieszkania w obrębie tego samego województwa,
- ✓ międzypowiatowe - przemieszczenia ludności z jednego powiatu do innego,
- ✓ wewnątrzpowiatowe zmiany miejsca zamieszkania w obrębie tego samego powiatu.

Klasyfikując migracje wewnętrzne według charakteru administracyjnego obszarów, między którymi miała miejsce wędrowka rozróżniamy następujące kierunki migracji: ze wsi do miasta, z miasta na wieś, z miasta do miasta, ze

wsi na wieś (dotyczy obszarów wiejskich gmin, a nie miejscowości wiejskich imiennie).

Ze względu na charakter przebywania wyróżnia się:

- ✓ migracje na pobyt stały (związany z dokonaniem zameldowania na pobyt stały),
- ✓ migracje na pobyt czasowy trwający dłużej niż 3 miesiące (do 2005 r. - dłużej niż 2 miesiące).

Źródło: www.stat.gov.pl

Migracje na pobyt stały - migracje związane z dokonaniem w biurze ewidencji ludności:

- ✓ zameldowania na pobyt stały po przybyciu z innego miejsca w kraju lub z zagranicy,
- ✓ wymeldowania związanego z wyjazdem za granicę na pobyt stały.

Źródło: www.stat.gov.pl

Migracje zagraniczne - wyjazdy za granicę i przyjazdy do kraju w celu osiedlenia się (zamieszkania na stałe) lub na pobyt czasowy.

Źródło: www.stat.gov.pl

Nakłady inwestycyjne - nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie. Nakłady dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady. Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- ✓ budynki i budowle, (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej) w tym m.in. na roboty budowlano - montażowe, dokumentacje projektowo - kosztorysowe,
- ✓ maszyny, urządzenia techniczne,
- ✓ środki transportu,
- ✓ narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie,
- ✓ inne inwestycje tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych, inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie.

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie oraz inne koszty związane z budową środka trwałego. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

Źródło: www.stat.gov.pl

Numer identyfikacyjny REGON - niepowtarzalny numer nadawany podmiotom gospodarki narodowej w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej REGON, niemający ukrytego lub jawnego charakteru znaczącego, określającego pewne cechy podmiotu.

Numer identyfikacyjny REGON jednostek prawnych (osób prawnych, jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej i osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą) składa się z dziewięciu cyfr, z których osiem pierwszych cyfr stanowi liczbę porządkową, a dziewiąta - cyfrę kontrolną obliczoną według określonego algorytmu.

Źródło: www.stat.gov.pl

Podmiot gospodarki narodowej - Podmiot stosunków cywilno-prawnych prawa polskiego wyposażony w autonomię prawną, ekonomiczną i finansową, realizujący określoną przez siebie działalność, będący osobą prawną, jednostką organizacyjną niemającą osobowości prawnej albo osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą.

Źródło: www.stat.gov.pl

Polska Klasyfikacja Działalności (PKD) - jest umownie przyjętym, hierarchicznie usystematyzowanym podziałem zbioru rodzajów działalności społeczno - gospodarczej jakie realizują jednostki (podmioty gospodarcze).

Od 1 stycznia 2008 r. w statystyce, ewidencji i dokumentacji, rachunkowości oraz urzędowych rejestrach i systemach informacyjnych administracji publicznej obowiązuje Polska Klasyfikacja Działalności 2007 (PKD 2007) wprowadzona rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz.U. 251 poz. 1885 z dnia 31 grudnia 2007 r.). Do 31 grudnia 2009 r. PKD 2007 stosuje się równolegle z Polską Klasyfikacją Działalności 2004 (PKD 2004), wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 2004 r. (Dz. U. Nr 33, poz. 289 z późn. zm.). PKD 2007 została opracowana na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej - Statistical Classification of Economic Activities in the European Community (NACE Rev. 2) - z uwzględnieniem specyfiki krajowej.

PKD 2007 obejmuje:

Sekcja A - Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo

Sekcja B - Górnictwo i wydobywanie

Sekcja C - Przetwórstwo przemysłowe

Sekcja D - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych

Sekcja E - Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją

Sekcja F - Budownictwo

Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Sekcja H - Transport i gospodarka magazynowa
Sekcja I - Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Sekcja J - Informacja i komunikacja
Sekcja K - Działalność finansowa i ubezpieczeniowa
Sekcja L - Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Sekcja M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Sekcja N - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
Sekcja O - Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne
Sekcja P - Edukacja
Sekcja Q - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna
Sekcja R - Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją
Sekcja S - Pozostała działalność usługowa
Sekcja T - Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby
Sekcja U - Organizacje i zespoły eksterytorialne

PKD 2004 obejmuje:

Sekcja A- Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo
Sekcja B- Rybactwo
Sekcja C- Górnictwo
Sekcja D- Przetwórstwo przemysłowe
Sekcja E- Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę
Sekcja F- Budownictwo
Sekcja G- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego
Sekcja H- Hotele i restauracje
Sekcja I- Transport, gospodarka magazynowa i łączność
Sekcja J- Pośrednictwo finansowe
Sekcja K- Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej
Sekcja L- Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenie społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne
Sekcja M- Edukacja
Sekcja N- Ochrona zdrowia i pomoc społeczna
Sekcja O- Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała.
Sekcja P- Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników
Sekcja Q- Organizacje i zespoły eksterytorialne.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto - stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie; po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.

Dane dotyczące przeciętnego wynagrodzenia brutto dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Źródło: www.stat.gov.pl

Przyrost naturalny na 1000 ludności - różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.

Źródło: www.stat.gov.pl

Wskaźnik obciążenia demograficznego - stosunek liczby osób w wieku poprodukcyjnym do liczby osób w wieku produkcyjnym.

Źródło: www.stat.gov.pl

Wskaźnik zatrudnienia - jest ilorazem aktywnych zawodowo do ludności w wieku 15 lat i więcej (lub 18 lat i więcej).

Źródło: *J. Holzer, Demografia, PWE, Warszawa 2003.*

Współczynnik aktywności zawodowej ludności - jest to procentowy udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy, wyróżnianej m. in. ze względu na wiek, poziom wykształcenia, stan cywilny) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Źródło: *Zasady metodyczne statystyki rynku pracy i wynagrodzeń, GUS, Warszawa 2008.*

Bezrobotny:

- 1) obywatel polski poszukujący i podejmujący zatrudnienie lub inną pracę zarobkową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz zatrudnienie lub inną pracę zarobkową za granicą u pracodawców zagranicznych;
- 2) cudzoziemiec poszukujący i podejmujący zatrudnienie lub inną pracę zarobkową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
 - a) obywatel państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
 - b) obywatel państwa, z którym Unia Europejska zawarła umowy o swobodzie przepływu osób,
 - c) posiadający w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy,
 - d) posiadający w Rzeczypospolitej Polskiej zezwolenie na osiedlenie się lub zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich,
- 3) **cudzoziemiec** – członek rodziny obywatela polskiego, niezatrudniony i niewykonujący innej pracy zarobkowej, zdolny i gotowy do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie albo innej pracy zarobkowej, albo jeżeli jest osobą niepełnosprawną, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy, nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem uczącej się w szkole dla dorosłych lub przystępującej do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły lub w szkole wyższej w systemie wieczorowym, zaocznym lub eksternistycznym, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli:
 - a) ukończyła 18 lat,
 - b) nie ukończyła 60 lat - kobieta lub 65 lat - mężczyzna,
 - c) nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności, nie pobiera zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego lub macierzyńskiego,
 - d) nie jest właścicielem lub posiadaczem samoistnym lub zależnym nieruchomości rolnej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.), o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe,
 - e) nie uzyskuje przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym z działów specjalnych produkcji rolnej, chyba że dochód z działów specjalnych produkcji rolnej, obliczony dla ustalenia podatku dochodowego od osób fizycznych, nie przekracza wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 2 ha przeliczeniowych ustalonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o podatku rolnym, lub nie podlega ubezpieczeniom

emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w takim gospodarstwie,

f) nie podjęła pozarolniczej działalności od dnia wskazanego w zgłoszeniu do ewidencji do dnia wyrejestrowania tej działalności albo nie podlega na podstawie odrębnych przepisów obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników,

g) nie jest osobą tymczasowo aresztowaną lub nie odbywa kary pozbawienia wolności,

h) nie uzyskuje miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,

i) nie pobiera na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego,

j) nie pobiera, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania,

k) nie pobiera po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego, o którym mowa w art. 70 ust. 6;

Źródło: *Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2008 Nr 69, poz. 415 z późn. zm., art. 2).*

Bezrobotni według BAEL i NSP 2002 - osoby w wieku 15-74 lat, które spełniają jednocześnie trzy warunki:

- ✓ w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi (zgodnie z definicją pojęcia "Pracujący według BAEL i NSP 2002"),
- ✓ aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni - tydzień badany), aby znaleźć pracę,
- ✓ były gotowe (zdolne) podjąć pracę w okresie: wg BAEL - w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym, wg NSP 2002 - w tygodniu badanym lub następnym.

Do bezrobotnych zostały zaliczone także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz (dodatkowy warunek w BAEL) były gotowe ją podjąć.

Źródło: www.stat.gov.pl

Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych - są to bezrobotni nieposiadający kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu, poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu. Od listopada 2005 r. z wykształceniem średnim ogólnokształcącym nieposiadające kwalifikacji zawodowych.

Źródło: *Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2008 Nr 69, poz. 415 z późn. zm., art. 2).*

Bezrobotni do 25 roku życia - to osoby bezrobotne, które do dnia zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończyły 25 roku życia (do końca października 2005 r. były to osoby, które w roku kalendarzowym nie ukończyły 25 lat).

Źródło: *Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2008 Nr 69, poz. 415 z późn. zm., art. 2).*

Bezrobotny długotrwale - bezrobotny, pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat.

Źródło: *Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2008 Nr 69, poz. 415 z późn. zm., art. 2).*

Bezrobotni, którzy ukończyli szkołę wyższą do 27 roku życia - to osoby zarejestrowane jako bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie poświadczającym ukończenie szkoły wyższej, które nie ukończyły 27 roku życia.

Źródło: *Zasady metodyczne statystyki rynku pracy i wynagrodzeń, GUS, Warszawa 2008.*

Bezrobotni niepełnosprawni - osoby niepełnosprawne zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotne, spełniające warunki określone w art. 2 ust.1 pkt. 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz art. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 1997 r. Nr 123, poz. 776, z późn. zm.).

Źródło: *Zasady metodyczne statystyki rynku pracy i wynagrodzeń, GUS, Warszawa 2008.*

Bezrobotni nowo zarejestrowani - osoby, które w okresie sprawozdawczym zostały zarejestrowane w urzędzie pracy jako bezrobotne (napływ do bezrobocia rejestrowanego).

Wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyróżnić można następujące kategorie:

- ✓ rejestrujących się w urzędzie pracy jako bezrobotni po raz pierwszy i powracających do rejestracji po raz kolejny (w tym po pracach interwencyjnych, robotach publicznych lub po szkoleniu),
- ✓ osoby dotychczas nie pracujące i poprzednio pracujące,
- ✓ osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki,
- ✓ zwolnionych z przyczyn zakładu pracy (zwolnienia grupowe).

Źródło: www.stat.gov.pl

Bezrobotni powyżej 50 roku życia - do tej grupy zalicza się bezrobotnych, którzy w dniu zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy ukończyli co najmniej 50 lat życia (do października 2005 r. były to osoby, które w roku kalendarzowym ukończyły 50 lat).

Źródło: *Zasady metodyczne statystyki rynku pracy i wynagrodzeń, GUS, Warszawa 2008.*

Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia - kategoria ta dotyczy bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych. Definicja obowiązywała do 2008 r.

Źródło: *Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001 z późn. zm., art. 2).*

Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia - kategoria ta dotyczy bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych. Definicja obowiązuje od 2008 r.

Źródło: *Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2008 Nr 69, poz. 415 z późn. zm, art. 2).*

Bezrobotni wyrejestrowani - osoby, które straciły status osoby bezrobotnej, tzn. zostały wyłączone z ewidencji bezrobotnych (odpływ z bezrobocia) w okresie sprawozdawczym, m.in. z następujących przyczyn:

- ✓ podjęły pracę w okresie sprawozdawczym (w tym prace interwencyjne i roboty publiczne, prace sezonowe),
- ✓ rozpoczęły szkolenie lub staż u pracodawcy,
- ✓ nie potwierdziły gotowości do pracy,
- ✓ dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego,
- ✓ podjęły naukę,
- ✓ ukończyły: kobiety 60 lat, a mężczyźni - 65 lat,
- ✓ nabyły prawa emerytalne lub rentowe,
- ✓ nabyły uprawnienia do zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego.

Źródło: www.stat.gov.pl

Napływ bezrobotnych - oznacza liczbę osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy w ciągu miesiąca, kwartału lub roku.

Źródło: *Zasady metodyczne statystyki rynku pracy i wynagrodzeń, GUS, Warszawa 2008.*

Odpływ bezrobotnych - oznacza liczbę osób, które w ciągu roku zostały wykreślone z ewidencji urzędów pracy z różnych przyczyn, m.in. w związku z podjęciem pracy stałej, sezonowej, interwencyjnej lub robót publicznych,

w wyniku niepotwierdzenia gotowości do pracy, podjęcia nauki, nabycia praw emerytalnych.

Źródło: *Zasady metodyczne statystyki rynku pracy i wynagrodzeń, GUS, Warszawa 2008.*

Stopa bezrobocia - jest to procentowy udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

Źródło: *Zasady metodyczne statystyki rynku pracy i wynagrodzeń, GUS, Warszawa 2008.*

Wskaźnik "napływu" do bezrobocia - (stopa napływu do bezrobocia rejestrowanego) obliczany jako stosunek nowo zarejestrowanych bezrobotnych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Źródło: *Zasady metodyczne statystyki rynku pracy i wynagrodzeń, GUS, Warszawa 2008.*

Wskaźnik "odpływu" z bezrobocia - (stopa odpływu z bezrobocia) obliczany jako stosunek liczby wyrejestrowanych w miesiącu sprawozdawczym do liczby bezrobotnych na koniec poprzedniego miesiąca.

Źródło: *Zasady metodyczne statystyki rynku pracy i wynagrodzeń, GUS, Warszawa 2008.*

Kategoria: Edukacja

Szkoła podstawowa - sześcioletnia szkoła podstawowa, w której w ostatnim roku nauki przeprowadza się sprawdzian, uprawniający do dalszego kształcenia w gimnazjum. Struktura organizacyjna szkoły podstawowej obejmuje klasy I-VI, nauka jest obowiązkowa.

Źródło: *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. 2004 r. Nr 256 poz. 2 572).*

Szkoła policealna - szkoła o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku, której ukończenie umożliwia osobom posiadającym wykształcenie średnie uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu.

W statystyce przyjęto odrębnie wykazywać dane o szkołach policealnych (zalicza się do nich także trzyletnie zakłady kształcenia nauczycieli: kolegia nauczycielskie i nauczycielskie kolegia języków obcych oraz trzyletnie kolegia pracowników służb społecznych).

Źródło: *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. 2004 r. Nr 256 poz. 2 572).*

Szkoła ponadgimnazjalna - szkoła ponadgimnazjalna realizuje zadania dydaktyczne na podbudowie programowej trzyletniego gimnazjum. Do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się następujące typy szkół:

- a) zasadnicze szkoły zawodowe o okresie nauczania nie krótszym niż 2 lata i nie dłuższym niż 3 lata, których ukończenie umożliwia uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu, a także dalsze kształcenie w dwuletnich uzupełniających liceach ogólnokształcących lub trzyletnich technikach uzupełniających,
- b) trzyletnie licea ogólnokształcące, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego,
- c) trzyletnie licea profilowane kształcące w profilach kształcenia ogólnozawodowego, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego,
- d) czteroletnie technika, których ukończenie umożliwia uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu, a także umożliwiające uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego,
- e) dwuletnie uzupełniające licea ogólnokształcące dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego,
- f) trzyletnie technika uzupełniające dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, których ukończenie umożliwia uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu, a także

umożliwiający uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego,

g) trzyletnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa potwierdzającego przysposobienie do pracy,
h) szkoły policealne o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku, których ukończenie umożliwia osobom posiadającym wykształcenie średnie uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu.

Źródło: *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. 2004 r. Nr 256 poz. 2 572).*

Szkoła ponadgimnazjalna specjalna przysposabiająca do pracy - szkoła trzyletnia działająca na podbudowie programowej gimnazjum, dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi. Po zakończeniu nauki uczeń otrzymuje zaświadczenie o ukończeniu szkoły i przysposobieniu do pracy. Jest to typ szkoły, po której ukończeniu nie przewiduje się kontynuowania nauki.

Źródło: *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. 2004 r. Nr 256 poz. 2 572).*

Szkoła wyższa - jednostka stanowiąca część systemu nauki polskiej i systemu edukacji narodowej, której ukończenie pozwala uzyskać dyplom stwierdzający ukończenie studiów wyższych i uzyskanie wykształcenia wyższego.

Źródło: *Zasady metodyczne statystyki edukacji, GUS, Warszawa 2003.*

Szkoła zasadnicza zawodowa dla dorosłych - szkoła dająca wykształcenie zasadnicze zawodowe, umożliwiającą zdobycie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu, a także dalsze kształcenie w uzupełniających liceach ogólnokształcących dla dorosłych lub technikach uzupełniających dla dorosłych. Do szkoły tej przyjmowane są osoby mające co najmniej 18 lat, będące absolwentami szkoły podstawowej (8 letniej) lub gimnazjum.

Źródło: *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. 2004 r. Nr 256 poz. 2 572).*

Współczynnik skolaryzacji brutto - relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania. Współczynnik skolaryzacji brutto dla poziomu szkoły podstawowej wyliczamy dzieląc liczbę wszystkich uczniów

szkół podstawowych bez względu na wiek na początku danego roku szkolnego przez liczbę ludności w wieku 7-12 lat (wiek przypisany do tego poziomu) według stanu w dniu 31 XII tego samego roku; wynik podajemy w ujęciu procentowym.

Źródło: www.stat.gov.pl

Współczynnik skolaryzacji netto - relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania. Np. współczynnik skolaryzacji netto dla poziomu szkoły podstawowej wyliczamy dzieląc liczbę uczniów szkół podstawowych na początku danego roku szkolnego w wieku 7-12 lat (wiek przypisany do tego poziomu) przez liczbę ludności w wieku 7-12 lat według stanu w dniu 31 XII tego samego roku; wynik podajemy w ujęciu procentowym.

Źródło: www.stat.gov.pl

% zdanych egzaminów maturalnych - w przypadku wskaźnika określającego % zdanych egzaminów dane dotyczą tylko tych zdających, którzy zdawali egzamin w wersji standardowej w języku polskim oraz przystąpili do egzaminu maturalnego po raz pierwszy.

Źródło: *Centralna Komisja Egzaminacyjna.*

Kategoria: Opieka Społeczna

Pomoc społeczna - jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Źródło: *Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, Dz. U. z 2004 r., Nr 64, poz. 593, art. 2).*